



EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

14.10.2009

B7-0092/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Teabevabadus Itaalias

Lothar Bisky, Rui Tavares, Patrick Le Hyaric, Willy Meyer, Cornelis de Jong, Eva-Britt Svensson, Nikolaos Chountis
fraktsiooni GUE/NGL nimel

RE\793219ET.doc

PE428.700v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon teabevabaduse kohta Itaalias

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 10 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 11 sõna- ja teabevabaduse ning meediapluralismi kohta;
 - võttes arvesse komisjoni töödokumenti meediapluralismi kohta ELi liikmesriikides (SEK(2007)0032);
 - võttes arvesse esialgset aruannet komisjoni tellimusel 2009. aasta aprillis Leuveni Katoliikliku Ülikooli (ICRI keskuse) läbi viidud meediapluralismi näitajaid käsitleva sõltumatu uuringu kohta;
 - võttes arvesse oma 25. septembri 2008. aasta resolutsiooni meediakanalite koondumise ja meedia pluralismi kohta Euroopa Liidus¹;
 - võttes arvesse oma 22. aprilli 2004. aasta resolutsiooni sõna- ja teabevabaduse rikkumise ohu kohta Euroopa Liidus ning eriti Itaalias²;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et mitmete meediakanalite koondumine ühe isiku kätte on vastuolus teabevabaduse aluspõhimõttega;
- B. arvestades, et Euroopa Liit kaitseb ja edendab sõna- ja teabevabadust, nagu on sätestatud Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklis 10 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 11, milles käsitletakse meediavabadust ja -pluralismi kõnealuste vabaduste olulise aspektina;
- C. arvestades, et need vabadused kätkevad vabadust väljendada arvamust ning vabadust saada ja levitada teavet ametivõimude sekkumise ja surveta;
- D. arvestades, et Itaalias on eelkõige viimastel kuudel kerkinud esile probleemid kõnealuse õiguse austamisega, eriti seoses peaministri avaldatud surve ja tema võetud õiguslike meetmetega, mis on suunatud mõne suurema Itaalia ajalehe ja mõne Euroopa ajalehe vastu;
- E. arvestades, et Itaalia ametivõimude sekkumist ja survet on täheldatud ka seoses Itaalia riikliku teleringhäälinguga, eelkõige ähvardusi seoses programmi koostamisega;
- F. arvestades, et niisugune surve ja sellest tulenev olukord on Itaalias ja Euroopas kutsunud esile proteste kultuurielu, ajakirjanduse ja muu meedia esindajate seas ning ka poliitilisel

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0459.

² ELT C 104 E, 20.4.2004, lk 1026.

tasandil, kus on esitatud meedia kiusamise kohta avalikke kaebusi (millele on Itaalias ja Euroopas alla kirjutanud rohkem kui 400 000 inimest), ning 3. oktoobril 2009 toimus meelevaaldus sadade tuhandete inimeste osavõtul;

- G. arvestades, et OSCE esindaja meediavabaduse küsimuses Miklós Haraszti saatis 20. septembril 2009 Itaalia peaministrile kirja, milles kutsus viimast üles võtma tagasi laimu käsitlevad hagit, millega nõutakse Itaalia ajalehtedelt kolme miljoni euro suurust kahjutasu;
- H. arvestades, et kõige uuem Itaalia õigusakt ei lahendanud huvide konflikti keskmises oleval probleemil (sellele on juba juhitud tähelepanu teistes Euroopa Parlamendi resolutsioonides) – asjaolu, et peaministril on endiselt kontroll ettevõtte Mediaset üle ning poliitiline kontroll avalike teenuste sektori üle olukorras, kus televisioonituru koondumise tase on Euroopa kõrgeim ning duopol Rai-Mediaset hõlmab peaaegu 90% televisiooni koguvaatajaskonnast ja kogub 96,8% reklaamirahast;
- I. arvestades, et Itaalia on organisatsiooni Freedom House koostatud ajakirjandusvabaduse aruandes 73. kohal ja esimest korda määratletud riigina, kus ajakirjandus on vaid „osaliselt vaba”;
- J. arvestades, et nõukogul on olemas vahend, mille abil saab liikmesriiki hoiatada inimõiguste rikkumise eest;
- K. arvestades, et Euroopa Parlamendi korduvatest nõudmistest hoolimata ei sätestanud Euroopa Komisjon piirideta televisiooni direktiivi läbivaatamise raames teabe mitmekesisuse kaitset, vaid kohustus selle asemel järgima kõnealuses valdkonnas konkreetset kolmeastmelist menetlust, mille raames ta koostaks töödokumendi (vastu võetud 2007. aastal), töötaks välja meediapluralismi taseme kindlaksmääramise näitajad (nagu on esitatud sõltumatus uuringus, mis viidi lõpule 2009. aasta juulis) ja esitaks kõnealuseid näitajaid käsitleva teatise eelnõu (kavandatud alles 2010. aastaks);
- L. arvestades, et Euroopa Parlament on mitmes resolutsioonis palunud komisjonil võtta meetmeid meediapluralismi kaitseks, avaldada kiire teatise meediapluralismi kaitse kohta liikmesriikides ning täiendada kiiresti õiguslikku raamistikku samateemalise direktiivi ettepaneku esitamisega,
 - 1. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Itaalia ametivõimud on survestanud ja ähvardanud Itaalia ja Euroopa ajalehti, toetab OSCE esindaja nõuet, et Itaalia ametivõimud lõpetaksid kohe sellise tegevuse, ja peab teabevabadusse sekkumist, mille eesmärk on manipuleerida riikliku ringhäälinguga, võimu kurvitarvitamiseks;
 - 2. peab vajalikuks tegeleda anomaaliaga, mida kujutab endast konkreetne huvide konflikt poliitilise võimu, majandusliku ja meediavõimu vahel ning avaliku ja erameedia otsese või kaudse kontrolli koondumine;
 - 3. on seisukohal, et Itaalia näite mõju ulatub Itaaliast palju kaugemale ja kui sellele ei järgne Euroopa reaktsiooni, ohustab see demokraatia ühte alustala ning nõrgestab Euroopa võimalusi taunida ajakirjanduse ähvardamist ja tsensuuri välissuhetes;

4. palub Itaalia ametivõimudel ja ELil rangelt austada vabadust saada ja levitada teavet riigivõimu sekkumiseta, samuti teabe mitmekesisust; tuletab Itaalia valitsusele ja parlamendile meelde, et see on demokraatia väga oluline osa;
5. kinnitab sellega seoses veel kord, et Euroopa Liidu meedia valdkonna õiguslik raamistik on endiselt killustatud ning seetõttu on hädavajalik, et EL kasutaks oma pädevust audiovisuaalmeedia, konkurentsi, telekommunikatsiooni, riigiabi, avaliku teenindamise kohustuste ja kodanike põhiõiguste valdkonnas, et määrata kindlaks vähemalt põhilised miinimumtingimused, mida liikmesriigid peaksid järgima, et tagada, kaitsta ja edendada teabevabadust ning pluralismi vajalikku taset;
6. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks Euroopa Parlamendi korduvaid taotlusi arvestades ettepaneku meedia koondumise ning pluralismi kaitse kohta, mis hõlmaks ka avalik-õigusliku meedia toetamist ja sõltumatust;
7. nõuab ELi meedia ja ajakirjanduse pluralismi Euroopa vaatluskeskuse loomist;
8. teeb asjaomasele parlamendikomisjonile ülesandeks jälgida teema edasist arengut;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.